

Meglátogatni mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Égész évre 12 ft, félre 6 ft, év-
negyede 3 ft o. é.Helyben előfizetheti Demjén L. és Keresz-
tesy Pál urak kereskedésében, hol egyes szá-
mok is kaphatók.Szerkesztői szállás: belső-tordantza 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsosház mellett, az emelet
hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr
s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetéseket felvételnek: Helyben: a kiadóhivatal-
ban, Demjén László könyv- és keresztesy Pál papír-
kereskedésében. Pesten: Zeisler M. (királyutca
60. sz.) Bécseben: Haasenstejn és Voglner (Neu-
er-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22.
sz.) Rudolf-Mosse off. Zeitungs-Agent (Stadt, Seiler-
stätte 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttg.
Nyititleri cikkek: sora után 20 kr. előleg be-
küldése mellett a szerkesztőséghez címzendők.
Előfizetéseket s hírtűtési díjak a vidékről a
szerkesztőséghez küldendők be.

A kolozsvárvárosi Deákpárt folyó
hó 23-án, azaz: vasárnap délelőtt 10 órakor
a Redoute helyiségében nagy gyűlést tart,
a melyen gr. Péchy Manó és Hajós János
képviselőjelöltek fogják programjokat el-
mondani.

A deákpárti összes választó-polgárok a
megjelenésre tisztelettel felkérnek.

A deákpárti igazgató-választmány.

Elvekért harcolunk mi, és nem
személyekért!

Gouverner c'est prévoir!

(Ss.) Az elbizakodás legnagyobb ellensége
a sikernek, biztosan elvezet — nem a tartós és
áldásdus eredményre, hanem egy előbb-utóbb be-
következő bukásra. A jó fővezér úgy vezeti hadait
az ütközet egész folyama alatt, az itt-ott kivívott
egyes előnyök dacára, mintha még mindig koc-
kán forogna minden, úgy veti mérlegbe összefo-
gott erőt a győzelem végleges biztosításáig, mintha
az ellen még mit sem vesztett volna.

Hazánk bősége Deák Ferencz (jun. 19-én)
választóihoz szólva az egész országnak mondá:

„A visszatételezés a multra ne tegyen, nem
tehet bennünket elbizakodottá. Sokkal, igen
sokkal több még az, mi teendő, mint a mi már
meg van téve, mert az, mi eddig történt, inkább
csak az alapot vetette meg, inkább csak lehetővé
tette, hogy jövőre a teendők körül működhessünk.
Ne elbizakodottakká tegyen ez bennünket, hanem
inkább ösztönül szolgáljon, erőt és ingert adjon.
Ha isten eddig megsegített bennünket, magunk
iparkodása és isten segítségével talán tovább is visz
bennünket, azon pályán, melyen a haza jövőjét
biztosítani és a haza minden lakójának jobblétét
elérni akarjuk.”

A pesti redoute nagy termében mondá ezeket
a kiegyezés korszakot alkotó művének létrehozója,
beszédét Pest belvárosi választóihoz intézte, ha-
nem azért nekünk is szólott a Szamos, Maros, Olt
és Küküllő térség lakóinak.

A Deák-párt már maig is fontos előnyöket
vívott ki a képviselőválasztásoknál: úgy aránylik
megválasztottjainak száma az ellenzékiekhez, mint
6: 1-hez; 20 ellenzéki választó-kerület szavazott
jún. 20-ig deákpárti jelöltekre, s a Királyhágóin-
nen megejtett választások mind a Deák-párt győ-
zelmével végződtek: Gyulafehérvárt úgy, mint
Szamosújvárt; mindez azonban nem lehet ok az
elbizakodásra; még sok, igen sok van hátra a győ-
zelem kivívásáig, s ezért részen kell állani és küz-
deni bocsúltes fegyverekkel úgy, mintha még épen
semit sem nyertünk volna, mintha mindent veszít-
hetnénk.

A választási küzdelemnek, kivált a Király-
hágón innen még csak a kezdetén állunk, s e kez-
detnél nálunk inkább, mint Pesten szem előtt kell
tartanunk a haza bölcsének azon intését:

„Nem is volna jó, ha általában politikai vé-
leményekben is különbség nem volna — — —
mert „az ellenmondás teszi élesebbé az ész műkö-
dését, tisztázza az eszméket,“ kideríti az igazsá-
got; csak hogy tiszteljék és szeressük politikai el-
lenfeleinket, s bár igyekezzünk őket leszavazni,
ellenségeik soha se legyünk, hanem számba véve
a kisebbség természetes okok szülte ingerültségét,
tartsuk szem előtt az ismét Deák által mondottakat:

TÁRCSA.

Emma naplója.

(Életkép.)

Írta:

Osikváry Jákó.

II.

Sötét, borus júliusi éj volt; az ég dörgött iszo-
nyuan, s ha néha-néha a villám cikázása halvány fényt
árasztva a látkörre, előtűnik állott a természet egész nagy-
szerűségében; a szél az eső nehéz cseppjeit kegyetlenül
verdeste a házak ablaklátra, mintegy intve a mély
álmomban szendergő emberiséget, hogy ébredjen s gon-
dolkozzék a lét és nem-létről...

Az utcazavargók káromkodtak, az igazhívők de
félénkek imádkoztak csak a nyugodt lelkiismeretűek
tudtak aludni.

C... uram is e perczben jó a játékbarlangból, ott
hagyta ez alkalommal — most már mindenét. Midőn oda
ment, még volt reménye, hogy nyerni fog; de mind
hiába! A szerencse mostoha gyermeke volt ő, s meg-
fosztva mindenétől: pénztől és becsületétől, kénytelen
volt néhány forintnyi adósságát a kezén levő „jeggyűrű-
vel“ kiegyenlíteni.

És ez nem is esett neki rosszul! E drága ereklyé-

ha a vallás azt parancsolja, hogy egymás
íránt kölcsönös türelemmel legyünk, még in-
kább parancsolja ezt a hazafiai érzes, — s hozzá
tehetjük mi — s az erdélyi magyarság kényes
helyezete.

Nem emberföltöti erény az, melyet tőlünk a
hazaiság nevében a haza követel.

A Deák-párt sokszorosan többet tett, több
üdvöst vívott ki, mint a hányzor és a mennyi mu-
lasztással, jogfeladással vádoltatott; ez pedig va-
lóban az eredmények nagy összegté teszi ki, bárha
Deák Ferencz páratlan szerénysége csak így jelzi
ezt: „hazánk sorsa javult;“ a multat összeha-
sonlítva a jellel kitűnik e javulás jelentékeny
mértéke, foka.

Hisz a kiegyezés által nemcsak meg lett
szüntetve a birodalomozlató, s Magyarországot
megrontó bajok kuforrása, sőt a nemzetközi szö-
vetség viszonyai olyképp rendezettek, szabályoz-
tattak, hogy a két állam közti surlódásoknak ré-
szint elejé vették, részint azok lehetősége a le-
hető legkisebb mértékre szálljon le; e mellett Ma-
gyarország visszaadott önmagának, midőn
visszaállított alkotmányára törvényesen koronázott
királya, a nép színe előtt tette le az ünnepélyes
esküt, — a magyar parlament pedig világos és
szabatos törvényekbe foglalta, s ezekkel biztosí-
totta az ország jogait, megadta az erőteljes tovább
fejlesztései, a szebb jövő érdekében biztosíté-
keit.

Az 1848-ban kimondott Unió életbe léptetve, s ma már számtalan köz- és magánjogi,
anyagi és szellemi kapcsoló fűzi ez országrészt az
anyahazához és nemcsak a papírra tett törvény,
meg a polgárok javának hazaszeretete; a részletes
megvalósítás lassan, de biztosan haladt és halad,
oly államférfiak vezetése alatt, kik a nemzet elis-
merésére, köszönőre méltóvá tették magukat. A
Deák-párt kitartásának köszönhető az is, hogy ez
országrész elszakításáról ma már csak néhány tulzó
mer álmodozni. Ugyan e párt vívott ki tetemes si-
kert az ország integritásának helyreállítására kö-
rül nemcsak az Unió valószínűsítésével, hanem a határ-
vidéki polgárosításra, a fiúmei kérdés megoldására,
s a Horvátországgal való kibékülés előkészítésére
részben végrehajtása által.

Államunk biztonságáról nyilvános kül- és
titkos beállenéseinkkel szemben az által gondosko-
dott a deákpárti többséggel törvénytalkáló parla-
ment, hogy a hadügyi költségek 30%-val bizto-
sította számunkra a közös védelmet, mely 800,000
rendes harcstól is — maholnap felállván teljes
erővel lajthán — is a honvédség — 4—500,000
honvédet állít a birodalom, s így hazánk jogainak,
határainak is oltalmára.

Mi honvédségünkben már is oly számú
nemzeti haderőt bírnak, mely rövid időn műszaki
csapatok és tüzérsgelleg egészítették ki, hatalma-
sabb haderőt képviselend egymagára, mint a melyet
nemzetünk diósőséges napjaiban a lelkesület, s
utóbb a kétségbeesés óráiban talpra állítani tudott.
Ez eredmény önbizalommal kell, hogy eltöltse min-
den magyar szívet, ha csak felszennel tekint is
Európa mai feszült viszonyaira, ha szemléli a szláv
ár dagadását, s látja nemzeti katonáit, s a hatalmas,
közös haderőt, megnyugodva kell, hogy bevallja
a legkonokabb is önmagának, hogy az utóbbi 5
év nem telt el haszon nélkül, s hogy a honvéde-
lem terén annyit haladtunk, mennyit nem haladt
Poroszország 1806—1814-ig, bár állami lételét

től ép oly könnyen és ép oly közönnnyel vált meg, mint
bármely más haszontalan tárgytól.

Szemébe tekintve, azokban a vad harag, iszonyu
lelkiharag, erkölcsi kétségbeesés, egyesülve az elszánt-
ság gonosz tekintetével találkozunk.

Tele sárral, bőrig áztatva végre — hazaért. A
dörmögő házmester az alkalommal rosszul járt, mert
C... zsebében egy garas sem levén, üres kézzel volt
kénytelen a hazaérkezett „uraságnak“ a lépcsőn vilá-
gítani.

C... szobájába sietett. Belépve, széttekintett s
önkéntelenül is gondolatokba merült.

És ez ember e perczben remegni tudott... látta,
látnia kellett, hogy butorának 2/3-ad része már a játék
áldozatává lett; — — — de oly lelkiültű egyének, mint
C... is volt, erősebbek a roszban, hogysem a pillanat
benyomása alatt meghajoljanak. Futó tűz volt az, a lel-
kiismeretnek pillanatnyi felszólalása, mely, a mely gyor-
san támadt, oly nyomtalan is tűnt el.

Neje már alhatott, mert a közeli szobában néma
csend honolt. Ő is lefeküdni készült; de e perczben egy
gondolat villant meg agyában, egy borzasztó, rémes
gondolat, mely láthatólag izgalomba hozta egész
valóját.

Ily gondolat csak nagy bűnös agyában fogamzhat
meg, ily tettől még a legközönségesebb rabló-gyilkos is
undorral riadott volna vissza...

kellott ám megmentenie, míg mi, hála a vezérek
bölcsességének, csak annak biztosításán dolgoz-
tunk, tehát nem a végsőig megfeszített erővel, s
még is nagyobb eredményeket értünk el.

Az Ausztriával paritas alapján kötött keres-
kedelmi és vámszövetség által ép úgy, mint a ma-
gyar vasúthálózat legnagyobb részének kiépítésével
nemcsak a nyugot vettük le a magyar iparról
és kereskedelemről, nemcsak azt értük el, hogy
hazánk többé nem gyarmata az osztrák tartomá-
nyoknak, hanem megteremtettük az eszközöket,
melyek a szorgalom, kitartás és művelődés által
megadják a fejlődés előfeltételeit, sőt a felvirágzás
sikerét is biztosítják, ha munkára kelve nem várjuk
az államtól azt is, mit csak egyesek és társulatok
erősítése, verseny eszközölhet, vivhat ki.

A rövid öt év alatt gondoskodott a törvényho-
zás a népnevelésről, szakiskolákról, képezdekről,
egyetemről; reformálta az igazságszolgáltatást; elő-
készítette a megyék és községek rendezését; a
nemzetiségek jogos igényeit is igyekezett kielégít-
teni, az urbéri viszonyok maradványait megszüntet-
ni, s míg benn a parlamentarizmus rendszert meg-
állapította a saját oly szabaddá tette, mint sehol a
Continensen — künn bevezette Magyarországot
az európai államok concertjébe: mint önálló,
egyenjogú fél gyanánt Ausztriával szerződött,
pactált magyar királyságot mutatta be a külhatal-
maknak, s mint ilyen el is ismertette.

Körülbelül ezek főbb körvonalai annak, mit
a kiegyezés alapján a deákpárti többséggel dolgo-
zó parlament a magyar királylyal kezelt fogva
épített. Ugyan ez 1871-ki alapokon foglalkozott
a végrehajtás nehéz művével megbízott nemzeti
kormány, Mennyi hasznos épült erre, azt már az
eddig eredmények mutatják, melyek nemcsak hogy
kielégítő, hanem némileg meglepőek is. A ki
épitni akar ezután is, ismét csak erre építhet.

Még sok van hátra, ezt Deák Ferencz is
igy hangsúlyozza: „aggódom nézem azon nagy
tömeget a teendőknek, melyek a hazában szükség-
sek és melyek nálunk még hiányoznak.”

Vajlon úgy végezhető-e el a tömérdek mun-
ka, ha vissza felé kezdenénk haladni ledöntve
mindazt, mi 5 év alatt épült? Bizonytal nem.

Ma csak a haza önálló államiságát, területi
épségét, hatalmi gyarapodását, szebb jövőjét — a
nemzet anyagi és szellemi felvirulását biztosító
emez építmény megoltalmazásáról lehet szó.

Azokban politikai ellenfeleink rombolnia karna-
nak az alapokon is, mert ők azt rosznak tartják, s így a
tovább építésre legjobb akarattal sem érhetnének
reá. Midőn tehát a Deák-párt a választási urnáknál
minden erejét megfeszíti, hogy minél döntőbb
győzelmet arathasson, nem személyekért küzd első
sorban, hanem nagy elvekért, melyeknek szemmel
látható eredménye: Magyarország államiságának
megszilárdulása, közállapotainak rendezettsége, köz-
hitelemnek emelkedése, a közművelődés gyarapodása
— szóval a nemzet szellemi és anyagi haladása, erős-
bülése. Nincs ugyan minden elvére, de az előtt sokat
nem lehet és nem szabad kockázni a dobni az ígért
szép deért. Ezért elvünkhez híven szerezzünk azok-
nak többséget, kik a jól kezdett építést jól is akar-
ják folytatni, így szolgáljuk híven és becsülettel a
párt érdekeit, elérhetlen nem egyes jelöltek javára,
hanem, mert a Deák-párt ügyében munkálva a haza és
nemzet boldogulásán is dolgozunk, még pedig úgy,
hogy a haza minden lakójának jobblétét eszközöljük.

— A gyermek álma esendes — — — szólott az
ördögi gúny mosolyával, — és nem fog felébredni, ha
szobájába lopódom; és ha felébred?... Nos, nem én
vagyok-e atya? Nem én adtam-e neki azt, mit tőle most
vissza venni jónak látok? — — — Enyém minden — —
ővé semmi! Hadd lássa! jogom van rá, s e jog sérthe-
tellen!

Igaza volt, e joga sérthetetlen! — tudta ő, hogy a
törvénynek még nincs oly cikke, mely az apára, ki leá-
nyát rabolja ki, itéletet mondana, az apa csak sajátját
veszi birtokába akkor, ha leányát megfosztja attól mit
neki egyezben adott.

Szerencsétlen, aljas szenvedélye messzire vitte!
Ki akarja saját édes leányát rabolni!
És a mily ügyes volt terének elkészítésében, oly
gyors annak kivételében.

Szobája mellett, leánya szobája volt.
Mielőtt oda belépett volna, meggyújtá éjlámpáját,
melyet sötét téli éjszakákon az utcán szokott használni,
s mely hasonlított az ugyanevezett rablólámpához. Midőn
ez is megvolt, kinyitá az ajtót.

Mély ünnepies csend volt e szentélyben, melynek
lakója az ártatlanság tiszta példányképe volt.

Átlépte a küszöböt, — — — s ezzel az első lépés
meg volt téve.

Vajlon nem dobogott-e szíve?

Legújabb táviratok.

Bécs, jun. 20. A „N. Fr. Pr.“ jelenti: A felsőház
landwehr-bizottsága, tegnap este tartott ülésében a land-
wehr-törvényt az alsóház szerkezetében fogadta el és ha-
tározta, szólították fel a kormány, hogy a bír. tanács
ujra összeülése alkalmával terjeszsen elő törvényjavas-
latot a landwehr-lovaság kereteinek szervezésére von-
natközlőg.

Páris, jun. 20. Rothschild tegnap értekezletet tar-
tott több újabb bank képviselővel a 3 milliárd hadikár-
pótlás előállításában leendő résztevés tárgyában. — A
kártérítési tárgyalások mibenlétéről a jövő hét elején hi-
vatalosan fog nyilatkozni a kormány.

Konstantinápoly, jun. 19. Egy Oroszországból
érkezett hajón choleraeseteket konstátáltak. Itt erőlyes
előintézkedések tételnek a járvány behozatala ellen.

New-York, jun. 19. Hírlik, hogy Fish államtit-
kár ma azon utasítást küldte a Genfben levő amerikai
képviselőknél, hogy ne ellenezzék a választott bíróság
elnápolását.

Salamon Ferencz programja

Tordamegye alsókerületének választóihoz!

(Folytatás.)

Uraim! Ha egy idegen utazó hazánkat megláto-
gatja, soha sem abból itéli az meg nemzetünk élet-
képességét, vajjon mily csoportos utozai demonstrációkat
tudunk rögtönözni, hogyan értünk a kortesfogásokhoz,
mily hangos törökkel éltetjük a pártbíveket. Nem sokat ad
a külföld, mint ki is jelentette, az olyféle hősiségre sem,
melyet a parlamenti kisebbség végbevitt a mult ország-
gyűlés végén, e melylyel, ha jól emlékszem, itt Tordán
a volt országgyűlés képviselője s a jövődöbelinek bal-
oldali jelöltje mint pártja fő-főrdemével fennen dícese-
kedett.

Ily hőstettet láthat az utas eleget a bukaresti utzá-
kon és parlamentben is. A külföldi a török és indulatos-
ság ily műveiből még nem győződik meg nemzetünk
életrevalóságáról.

Hanem megnézi városainkat, s azoknak csak kül-
sejéből is sokat látott szemé bizonyos következtet a mű-
veltség, szorgalom fokára, egész művelődési, erkölcsi és
anyagi állapotunkra. Jelenleg bizony nem sokat lát raj-
tuk, de az is elég neki. Akár be se tekintsen a falukba,
— eleget szemlélhet, kiérezhet belőlük városaink köze-
pette is.

Én a szó valódi értelmében az autonomia, az ön-
magunkon segítő emberé vagyok, a mennyiben a pol-
gárok és polgári testületek munkásságától várom a haza
felvirágzását. Törvényhozás és kormány csak védelmet,
módot nyujt szabad működésükre.

De mindamellett ellenkezik nézetem azon párt el-
járásával, mely az országgyűlésen mindig az önkormány-
zat szélesítése mellett szól, s soha sem lehetne azt any-
nyira bővíteni, hogy ama párt túl ne licitálja. És mind-
mellett a közönséget soha sem büzdítják ama párt hívei
arra, hogy anyagi és szellemi érdekeiket maguk erején
mozdítsák elő. Ellenkezőleg minden hátramaradásért és
hiányért egyedül a kormányt és a jobboldalt vádolják.
Ők az adó súlyos volta fölemlítésében soha sem buzdít-
ják a népet, hogy nagyobb munkásság és életmosság ál-
tal tegye könnyívó a terhet, hanem előszámlálják a ka-
tonaságra és államadósságra fizetett milliókat, mintha bi-
zony a teljesen független Olaszország katonai budgetje
nem volna óriási, és ugyanazon független állam nem lett
volna kénytelen elvállalni a nápolyi és lombard-velen-
cei adósságokat, melyeket absolut kormányok a nép
megkredézése nélkül kötöttek! —

Hát nem nyilvánvaló-e, hogy az osztrák állam-
adósságot nem az osztrák kormánynak vagy népének
fizetjük, hanem Londonnak, Párisnak, Frankfurtának, Am-
sterdánknak, Berlinnek stb., szóval Európa minden nagy
tőkepenzeseinek? És ha azt mondta volna nekünk Ausz-
tria: „Komám, Magyarország, váljunk meg örökre“, és
megváltunk volna, mi történnék? Az, hogy nem Bécs kö-
vetelte volna leghangosabban, hanem valamennyi külső
hatalmasság, kinek valamelyik alattvalója hitelezője volt
Ausztriának, vállaljuk el a népességünk és vagyonszá-
gunk arányában ránk eső részt. Ha mi azt mondjuk rá,
hogy a követelés nem jogos, hogy mi bizony nem fize-
tünk! fizess, a ki csinálta és hasznát vette. Mi történt
volna? Az, hogy egy manifestum jelenik meg, hogy csi-
náljunk szállást néhány hatalmasság közös brachiumá-
nak, mert még az oly távoli Mexico sem vite el szárazon
az angol, francia hitelezők megkárosítását. És mi more
patrio óvást tettünk, de fizettünk volna alkalmasit ép
oly nagy, vagy sokkal nagyobb államadóssági perccenteket,
mint jelenleg.

Midőn tehát a baloldal az államadóssági 30 per-
centet tartja a baloldalra esőbitott nép bajai azon forrá-
sának, melyet a jobboldal bedughatott volna vagy be-
dughatna, valótlanság foglaltatik hitében.

E mellett pedig épen ellenkezőt tesz, mint az ön-
erőn való munkásság gyakorlása. A helyett, hogy az el-
kerülhetlen bajjal bátran szembenézne, úgy okosodik,
hogy mindezt egy vagy másképen, ki tudja, mi uton,

